

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

A glowing oil lamp with a dark metal frame and a glass chimney. The lamp is lit, casting a warm, yellow light. Overlaid on the lamp is the Persian calligraphy 'حرفهای پند' in a stylized, red and white font. The background is a soft, warm glow, suggesting an indoor setting.

حرفهای پند

مهدی آقابابایی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چراغ هدایت

نویسنده:

مهدی آقابابائی

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

فهرست

- فهرست ۵
- چراغ هدایت ۸
- مشخصات کتاب ۸
- مقدمه ۸
- اشاره ۸
- سوگواری سیدالشهداء عَلَیْهِ السَّلَام از شعائر الهیست ۹
- سیاه پوشیدن برای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام ۹
- آیا رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ لباس سیاه می پوشیده‌اند؟ ۱۱
- آیا امیرالمؤمنین عَلَیْهِ السَّلَام هم لباس سیاه پوشیده‌اند؟ ۱۱
- آیا غیر از پیامبر خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ و امیرالمؤمنین عَلَیْهِ السَّلَام از امامان عَلَیْهِمُ السَّلَام هم لباس سیاه پوشیده‌اند؟ ۱۱
- مجالس سوگواری چرا؟ ۱۲
- نظر کاشف الغطاء الكبير ۱۴
- شیخ خضر بن شلال تأیید می کند: ۱۴
- سخنان دانشمندان خارجی درباره‌ی امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام ۱۵
- ۱ - گاندی - مصلح بزرگ هند - می گوید: ۱۵
- ۲ - ماریین آلمانی می گوید: ۱۵
- ۳ - توماس (کارلایل) (Carlyle Thomas) - مُورَخ مشهور انگلیسی - می نویسد: ۱۵
- ۴ - ناپلئون بناپارت (Napoléon Bonaparte) می گوید: ۱۵
- ۵ - لیاقت علیخان گوید: ۱۶
- ۶ - دکتر ژورف فرانسوی گوید: ۱۶
- ۷ - دکتر ماریین آلمانی گوید: ۱۶
- ۸ - محمد علی جناح می گوید: ۱۷
- ۹ - پورشوتامداس توندون حسین عَلَیْهِ السَّلَام را می ستاید: ۱۷

- ۱۰ - اثر نهضت حسین عَلَیْهِ السَّلَام از نظر گیبون مُورَخ مشهور ۱۷
- ۱۱ - ادوارد براون (Edward Granville Browne) می گوید: ۱۷
- ۱۲ - فردریک جمس می گوید: ۱۷
- ۱۳ - ل. م. بوید ۱۷
- ۱۴ - واشینگتن ایروینگ (Washington Irving) مُورَخ آمریکایی ۱۸
- ۱۵ - توماس ماساریک می گوید: ۱۸
- ۱۶ - موریس دوکبری (اروپایی) می گوید: ۱۸
- ۱۷ - جیوانی یاکاپو کازانوا می گوید: ۱۸
- ۱۸ - ادوارد گیبون (Edward Gibbon) ۱۸
- ۱۹ - مارسلین ۱۹
- ۲۰ - گابریل انگری (اندیشمند فرانسوی): ۱۹
- ۲۱ - چارلز دیکنس (Charles John Huffam Dickens) ۱۹
- ۲۲ - جستیس آ. راسل ۱۹
- ۲۳ - سِر ویلیام مویر (William Muir) (مُورَخ انگلیسی): ۲۰
- ۲۴ - کاپتین. ه. نیبلت. ج. پ: ۲۰
- ۲۵ - مختار ثقفی: ۲۰
- ۲۶ - محمد زغلول پاشا: ۲۰
- ۲۷ - فغانی شاعر سنی: ۲۰
- ۲۸ - العبیدی (مفتی موصل): ۲۱
- ۲۹ - یاسر عرفات: ۲۱
- ۳۰ - عباس محمود عقاد مصری: ۲۱
- سیری در سیره‌ی عزاداران عالمان ر بانی ۲۱
- ۱ - آیت الله العظمی بهجت (دامت برکاته): ۲۱
- ۲ - آیت الله العظمی گلپایگانی (رَحْمَةُ اللهِ عَلَیْهِ): ۲۱

- ۳ - آیت الله العظمی شیخ عبدالکریم حائری (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ): ۲۱
- ۴ - امام خمینی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ): ۲۲
- ۵ - آیت الله العظمی بهاء الدینی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ): ۲۲
- ۶ - آیت الله جوادی آملی (دامت برکاته): ۲۲
- ۷ - آیت الله العظمی بروجردی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ): ۲۲
- ۸ - علامه طباطبایی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ): ۲۲
- ۹ - آیت الله شاه آبادی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ): ۲۲
- ۱۰ - بانو مجتهده امین (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا): ۲۲
- ۱۱ - کل احمد طهرانی: ۲۲
- ۱۲ - در بلاد غیر اسلامی حسین عزیز، جد بزرگوارش گریه کن ندارد. ۲۲
- ۱۳ - شهید مطهری (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ): ۲۳
- ۱۴ - آیت الله العظمی بهجت (دامت برکاته): ۲۳
- ۱۵ - آیت الله حاج شیخ عبدالله مامقانی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ): ۲۳
- ۱۶ - آیت الله میر سید علی یثربی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ): ۲۳
- ۱۷ - آیت الله آخوند ملاعلی معصومی همدانی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ): ۲۳
- ۱۸ - آیت الله گلپایگانی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ): ۲۳
- پی نوشت ۲۳
- اسناد و مدارک کتاب ۲۵
- درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان ۲۶

چراغ هدایت

مشخصات کتاب

سرشناسه: مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۹۱
 عنوان و نام پدیدآور: چراغ هدایت / مهدی آقابابایی.
 مشخصات نشر دیجیتال: اصفهان: مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری: نرم افزار تلفن همراه و رایانه
 موضوع: امام حسین (ع)

مقدمه

اشاره

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 (الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى أَشْرَفِ الْمُرْسَلِينَ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى وَ أَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ).
 در حدیث شریف نبوی که شیعه و سنی آن را روایت نموده‌اند پیامبر گرامی اسلام حضرت محمد بن عبدالله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ فرمودند:
 «حُسَيْنٌ مِنِّي وَ أَنَا مِنْ حُسَيْنٍ». (۱)
 یعنی:
 (حسین از من و من از حسینم).
 این حدیث دارای دو بند است:
 بند اول:
 «حُسَيْنٌ مِنِّي» این قسمت واضح و روشن است.
 زیرا امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام فرزند دختر رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ و نوهی آن حضرت است.
 بند دوم:
 «وَ أَنَا مِنْ حُسَيْنٍ» علماء این بند را چنین معنی کرده‌اند که: بقاء رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ به بقاء دین او «اسلام» است و بقاء اسلام مرهون جهاد امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام و فداکاری او در راه خدا است.
 اگر جریان عاشوراء و فداکاری امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام و یاران و اهل بیتش در راه اسلام نبود، بنی‌امیه قرن‌ها پیش، اسلام را از بین برده بودند!
 روی این حساب است که بقاء پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ نیز از حسین عَلَيْهِ السَّلَام است.
 بنا بر این حسین عَلَيْهِ السَّلَام از پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ است که فرزند اوست.
 و پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ از حسین عَلَيْهِ السَّلَام است که بقاء حضرتش از اوست.
 همان گونه که دانشمندی بزرگ در این باره گفته است:
 «الْإِسْلَامُ مُحَمَّدِيُّ الْوُجُودِ وَ حُسَيْنِيُّ الْبَقَاءِ».

یعنی:

«پیدایش اسلام از محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و بقاء آن از حسین عَلَيْهِ السَّلَام است».

از این رو ما درک می‌کنیم که بقاء اسلام در عصر حاضر نیز بستگی به حمایت از نهضت امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام و زنده نگاه داشتن انقلاب آن حضرت، هر چه با شکوه‌تر برگزار کردن مجالس سوگواری و عزاداری حضرتش دارد و زنده نگاه داشتن نهضت آن حضرت جز با پاسداری از شعائر حسینی که برنامه‌ی شیعیان در هر کجا از جهان پهناور در ایام عاشورا و دیگر ایام است، امکان پذیر نیست.

زیرا شعائر حسینی یک نوع ممارست عملی و همه‌جانبه از داستان عاشوراء و فاجعه‌ی کربلا و فداکاری امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام در راه دین است و این شعائر است که در وجود انسانها روح حسینی و اسلامی را زنده می‌سازد.

اگر این شعائر متروک شود انقلاب حضرت به دست فراموشی سپرده خواهد شد و به دنبال آن اسلام از بین خواهد رفت.

با این بررسی مختصر به این نتیجه می‌رسیم که برگزاری مجالس عزاء حسین عَلَيْهِ السَّلَام همه‌ساله و در هر منطقه یک نوع واجب کفاییست و در گذشته بعضی از بزرگان فقهاء (۲) و مجتهدین به وجوب آن فتوی داده‌اند و علت وجوب آن هم روشن شد که بقاء اسلام مرهون نهضت امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام و بقاء نهضت آن حضرت تنها با شعائر حسینی است، بنا بر این با بر پا داشتن شعائر حسینی سبب بقاء اسلام است و شاید معنی واقعی فرموده‌ی رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ که فرمودند:

«حُسَيْنٌ مِنِّي وَ أَنَا مِنْ حُسَيْنٍ» همین باشد که اشاره شد (۳)

سوگواری سیدالشهداء عَلَيْهِ السَّلَام از شعائر الهیست

خداوند متعال در قرآن مجید می‌فرماید:

«وَمَنْ يُعْظَمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ». (۴)

یعنی:

هر کس شعائر الهی را بزرگ دارد آن نشانه‌ی روح تقوی است.

«شعائر جمع شعیره به معنی علامت است».

یعنی:

هر کس نشانه‌های الهی را بزرگ دارد نشان از تقوای روح است و نشانه‌های خدا: هر چیزیست که انسان را به سوی خدا راهنمایی کند.

پس نماز جزء نشانه‌های خداست، نماز جماعت از نشانه‌های خداست، حج از نشانه‌های خدا است.

پیامبر و امام از نشانه‌های خدایند، بزرگداشت آنان، بزرگداشت نشانه‌های خدا و زنده نگاه داشتن یاد و راه و روش آنان، همه از نشانه‌های خداوند است.

بنا بر این، ذکر مصیبت‌های حضرت سیدالشهداء عَلَيْهِ السَّلَام و برگزاری هر گونه عزاداری آن حضرت جزء شعائر الهی و نشانه‌ی خداوند است، زیرا این مجالس و یادبودهاست که مردم را به سوی امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام و در واقع به سوی اسلام فرا می‌خواند و این مجالس تعظیم شعائر و نشانه‌ی تقوای روح است و از این روست که تمامی مراجع تقلید و فقهاء در طول تاریخ شیعه به رجحان اقامه‌ی شعائر حسینی و استحباب برگزاری آن فتوی داده و همواره بر هر چه با شکوه‌تر شدن آن تاکید داشتند.

سیاه پوشیدن برای امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام

چرا شیعیان در ایام محرم در عزای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام لباس سیاه می‌پوشند؟

برای آنکه اهل بیت رسول خدا صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّم در عزای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام لباس سیاه پوشیده‌اند و پیامبر خدا صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّم به ما دستور داده است که از خاندانش پیروی کنیم، آنجا که می‌فرماید: «مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي فِيكُمْ كَمَثَلِ سَفِينَةِ نُوحٍ، مَنْ رَكِبَهَا نَجَا وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِقَ وَ هُوَ».

یعنی:

(مثل اهل بیت من در میان شما بمانند کشتی نوح می‌باشند که هر کس بر آن سوار شد نجات یافت و هر کس از آن تخلف نمود دچار غرق در آب و هلاکت گردید).

چه کسی از اهل بیت عَلَیْهِمُ السَّلَام و در چه زمانی برای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام لباس سیاه پوشیده است؟ به روایات ذیل توجه فرمائید:

۱ - شیخ برقی در کتاب «محاسن» روایت نموده است که: «هنگامی که امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام کشته شدند، زنان بنی‌هاشم لباس سیاه پوشیدند و از هیچ سرما و گرمایی شکایت نمی‌کردند و امام زین العابدین عَلَیْهِ السَّلَام برای آنان غذا تهیه می‌فرمود».

۲ - شیخ نوری در «مُسْتَدْرَكِ السَّائِلِ» ضمن روایتی نقل می‌کند که: امام زین العابدین عَلَیْهِ السَّلَام را دیدند در حالی که جلیقه‌ی سیاه و شنلی پوشیده بودند.

۳ - امام حسن مجتبی عَلَیْهِ السَّلَام در عزای پدر بزرگوارشان امیرالمؤمنین عَلَیْهِ السَّلَام لباس سیاه پوشیدند. در کتاب ناسخ التواریخ آمده است:

هنگامی که امیرالمؤمنین عَلَیْهِ السَّلَام دفن شدند و ابن ملجم به قتل رسید، ابن عباس به سوی مردم آمده گفت: امیرالمؤمنین از دنیا رفت و به جای خود جانشین گذاشته است، اگر دوست دارید تا به میان شما آید و اگر دوست ندارید هیچکس را اجباری در کار نیست.

مردم به گریه افتادند و گفتند:

بگو تا به میان ما آید، امام حسن عَلَیْهِ السَّلَام در حالی که لباس سیاه به تن پوشیده بودند به میان مردم آمده، وارد مسجد شده و بر منبر رفتند.

۴ - از پاره‌ای از احادیث چنین فهمیده می‌شود که از نظر شیعه در عصر ائمه طاهرين عليهم السّلام عادت بر این بوده است که مقداری از ماه محرم و صفر تا ماه ربیع الاول لباس سیاه می‌پوشیده‌اند و این عمل مورد تقریر و امضاء فعلی و قولی ائمه عَلَیْهِمُ السَّلَام قرار گرفته است.

مرحوم علامه مجلسی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَیْهِ) به مناسبت روز نهم ربیع الاول حدیث مُفَصَّلِی نقل می‌کند و سپس می‌فرماید:

ما احادیث دیگری یافته‌ایم که مؤکد این مطلب است و به این احادیث اعتماد می‌کنیم.

از احمد بن اسحاق قمی نماینده‌ی امام حسن عسکری عَلَیْهِ السَّلَام روایت می‌کند که ضمن روایتی گفت:

...«امروز روز بیرون آوردن لباس سیاه است».

و این عادت که امروزه میان شیعیان رواج دارد که تا روز نهم ربیع الاول سیاه می‌پوشند و در این روز از عزا در می‌آیند دنباله‌ی همان تقریر و و امضای معصوم است و مرحوم سید بن طاووس قریب به این حدیث را در کتاب «الاقبال» از کتاب «نشروطی» با اسناد خود از حضرت امام علی بن موسی الرضا عَلَیْهِ السَّلَام نقل می‌کند.

بنا بر این، مادام که معصومین و اهل بیت عَلَیْهِمُ السَّلَام در عزای امیرالمؤمنین عَلَیْهِ السَّلَام و عزای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام لباس سیاه می‌پوشیده‌اند، چرا نباید ما لباس سیاه بر تن کنیم و به آنان اقتداء کنیم؟

آیا رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لباس سیاه می‌پوشیده‌اند؟

جواب: بله، رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نیز لباس سیاه می‌پوشیده‌اند، به حدیث ذیل توجه فرمائید:

مرحوم شیخ صدوق از حضرت امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام ضمن حدیثی روایت می‌کند که فرمودند:

«خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَعَلَيْهِ خَمِيصَةٌ قَدْ اشْتَمَلَ بِهَا، فَقِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ! مَنْ كَسَاكَ هَذِهِ؟»

فقال:

كَسَانِي حَبِيبِي.

یعنی:

(رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بیرون آمدند در حالی که خمیصی به تن پوشیده بودند، به حضرتش گفتند:

یا رسول الله! چه کسی این لباس را به شما پوشانده است؟

فرمودند:

دوستم.

در المنجد آمده است که «خمیص» نوعی پارچه‌ی سیاه چهار گوش است.

آیا امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَام هم لباس سیاه پوشیده‌اند؟

بله، امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَام نیز لباس سیاه می‌پوشیدند، به حدیث ذیل توجه بفرمایید:

شیخ نوری علیه الرحمه در کتاب «مُسْتَدْرَكُ الْوَسَائِلِ» از ابی ظبیان نقل می‌کند که:

«خرج علينا على عَلَيْهِ السَّلَام في ازار اصفر و خميصه سوداء.»

یعنی:

(علی عَلَيْهِ السَّلَام به سوی ما بیرون آمد در حالی که لنگی زرد به کمر و روپوشی سیاه بر تن داشتند).

آیا غیر از پیامبر خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَام از امامان عَلَيْهِمُ السَّلَام هم لباس سیاه پوشیده‌اند؟

بله، سایر امامان عَلَيْهِمُ السَّلَام نیز لباس سیاه می‌پوشیده‌اند.

اینک به چند حدیث ذیل توجه فرمائید:

۱- امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام لباس سیاه پوشیدند.

مرحوم شیخ کلینی در کتاب «کافی» از حضرت باقر عَلَيْهِ السَّلَام نقل می‌کند که فرمودند:

«قتل الحسين عَلَيْهِ السَّلَام و عليه جبه خبز دكنا.»

یعنی:

(حسین عَلَيْهِ السَّلَام کشته شد در حالی که جبه خزی سیاه رنگ به تن داشت).

۲- امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام هم لباس سیاه پوشیده‌اند:

مرحوم شیخ حر عاملی در کتاب «وَسَائِلُ الشَّيْخَةِ»، از عَلِيُّ الشَّرَائِعِ مرحوم شیخ صدوق از داوود زَقْنِي نقل می‌کند:

«شيعيان از حضرت صادق عَلَيْهِ السَّلَام درباره‌ی پوشیدن لباس سیاه می‌پرسیدند، سپس حضرت را دیدیم که نشسته است در حالی که جبه‌ای سیاه به تن دارد، کلاهی سیاه بر سر گذاشته و کفشی متمایل به سیاه پوشیده‌اند، سپس قسمتی از آن را باز کرده و فرمودند:

«اما پنبه‌ی آن سیاه‌تر است».

۳- امام علی النقی حضرت هادی عَلَیْهِ السَّلَام لباس سیاه می‌پوشیدند.

طبری در کتاب «دَلَالَةُ الْأَمَامَةِ» ضمن حدیث مُفَصَّلِی روایت کرده است که: امام علی بن محمد بن الرضا عَلَیْهِ السَّلَام روزی در سامراء بیرون آمدند در حالی که سوار بر اسبی سیاه رنگ بوده و لباس سیاه رنگ به تن و عمامه‌ای سیاه رنگ بر سر داشتند... بنا بر این به چه دلیل پوشیدن لباس سیاه اشکال داشته باشد؟ با این که رسول خدا صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ لباس سیاه می‌پوشیدند؟ امیرالمؤمنین عَلَیْهِ السَّلَام می‌پوشیدند؟ امام حسن عَلَیْهِ السَّلَام می‌پوشیدند؟ امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام می‌پوشیدند؟ امام سجاد عَلَیْهِ السَّلَام می‌پوشیدند؟ امام صادق عَلَیْهِ السَّلَام می‌پوشیدند؟ امام هادی عَلَیْهِ السَّلَام می‌پوشیدند؟ چرا ما در عزای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام لباس سیاه نپوشیم در حالی که اهل بیت پیامبر صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ که در میان آنان صدیقه‌ی صغری زینب کبری و ام‌کلثوم سلام الله علیهما بودند در عزای حضرتش لباس سیاه پوشیده‌اند؟

مجالس سوگواری چرا؟

سؤال: چرا در عزای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام مجالس ماتم برگزار می‌کنیم؟

جواب: چون امامان معصوم در عزای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام مجالس سوگواری برگزار می‌کردند و به شیعیان خود نیز دستور می‌دادند که این گونه مجالس دایر کنند.

از طرفی هم خداوند اطاعت فرمان امامان را بر ما واجب فرموده است (۵)

سؤال: کدام یک از ائمه اطهار عَلَیْهِمُ السَّلَام و کجا برای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام مجالس سوگواری برگزار کرده‌اند؟

۱- اهل بیت امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام که در میان آنان زینب کبری و ام‌کلثوم و دیگران بوده‌اند برای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام اقامه‌ی عزا می‌کرده‌اند.

مرحوم ابن شهر آشوب در کتاب «مناقب» روایت می‌کند:

«هنگامی که زنان وارد خانه‌ی یزید شدند ... به مدت سه روز برای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام مجلس سوگواری برگزار نمودند».

۲- عزاداری در کربلاء

مرحوم علامه مجلسی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ) در کتاب «جلاء العیون» از مرحوم سید بن طاووس روایت می‌کند:

«هنگامی که زنان و اهل بیت امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام از شام به کربلاء باز گشتند، با جابر بن عبدالله انصاری و جمعی از انصار و جمعی از بنی‌هاشم و عده‌ای از خاندان رسول خدا صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ بر خورد کردند ... و ماتمی جانسوز و دلخراش برگزار نمودند و زنان

.....

(۵) - آنجا که می‌فرماید:

«أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ».

آن منطقه اطرافشان گرد آمدند و چند روزی آنجا اقامت نمودند».

۳- عزاداری ام‌البنین و زنان بنی‌هاشم

در کتاب «رِیَاضُ الْأَخْرَانِ» آمده است:

«ام‌البنین همسر امیرالمؤمنین عَلَیْهِ السَّلَام برای سوگواری امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام مجلسی به پا کرد و و زنان بنی‌هاشم نزد او جمع شده و برای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام و اهل بیتش گریه می‌کردند».

۴ - سوگواری اهل بیت عَلَیْهِمُ السَّلَام در شام

مرحوم شیخ صدوق در کتاب «امالی» می‌نویسد:

«اهل بیت در خرابه‌ی شام سه روز ماندند و در عزای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام سوگواری و نوحه خوانی می‌کردند».

۵ - اهل بیت عَلَیْهِمُ السَّلَام و سوگواری در مدینه:

مرحوم شیخ برقی در کتاب «محاسن» می‌نویسد:

«هنگامی که اهل بیت امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام به مدینه بازگشتند زنان خاندان رسول خدا صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّم برای سیدالشهداء عَلَیْهِ السَّلَام عزاداری پیا نمودند و لباسهای سیاه پوشیدند و شب و روز نوحه سرایی می‌کردند و حضرت امام زین العابدین عَلَیْهِ السَّلَام برای آنان غذا مهیا می‌نمودند».

۶ - حضرت امام رضا عَلَیْهِ السَّلَام سوگواری می‌کنند:

مرحوم سید محسن امین در کتاب «المجالس السنیه» می‌نویسد:

«دِعْبَلِ خِزَاعِی در دهه‌ی محرم بر امام رضا عَلَیْهِ السَّلَام وارد شد، در حالی که یاران حضرت اطرافش بودند، حضرت به پا خاسته پرده‌ای انداختند و زن و بچه را پشت پرده نشانیده و فرمودند:

ای دِعْبَلِ! برای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام مرثیه بخوان، دِعْبَلِ گوید:

صدا به گریه بلند کردم و اشک از چشمانم جاری شده این اشعار را خواندم:

افاطم! لو خلت الحسین مجدلا

و قَدْ مَاتَ عَطْشَانًا بِشَطِّ فُرَاتٍ

إِذَا لِلطَّمْتِ الْخَدَّ فَاطْمُ عِنْدَهُ

و أَجْرِيَتْ دَمْعَ الْعَيْنِ فِي الْوَجَنَاتِ».

۷ - همسر امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام سوگواری می‌کند:

مرحوم شیخ کلینی در کتاب کافی از حضرت صادق عَلَیْهِ السَّلَام روایت می‌کند که فرمود:

«هنگامی که امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام شهید شد، همسر آن حضرت که از قبیله‌ی بنی کلاب بود برای حضرتش مجلس ماتمی برگزار کرد و آن قدر همراه زنان دیگر گریه کردند که اشک چشمانشان خشکید».

۸ - امام محمد باقر عَلَیْهِ السَّلَام تشویق به سوگواری می‌کنند:

از امام باقر عَلَیْهِ السَّلَام روایت شده است که فرمودند:

«خدا رحمت کند بنده‌ای را که با دیگری گرد هم آیند و سخن از ولایت ما به میان آورند، که سومین شخص آنان فرشته‌ای خواهد بود که برای آنان استغفار می‌کند و هیچگاه دو نفر به قصد یاد ما جمع نمی‌شوند مگر آنکه خداوند به وسیله‌ی آنان بر فرشتگانش مباحث خواهد فرمود، هر گاه جمع شوید و به یاد ما باشید اجتماع و یاد آوری شما موجب زنده شدن ماست و بهترین مردم پس از ما کسیست که سخن از ولایت ما گوید و مردم را به یاد ما دعوت نماید».

۹ - امام صادق عَلَیْهِ السَّلَام تشویق به سوگواری می‌کند:

فضیل بن یسار از امام جعفر صادق عَلَیْهِ السَّلَام روایت می‌کند که حضرت به او فرمودند:

«آیا جلسه ترتیب می‌دهید و به حدیث گفتن می‌پردازید؟

فضیل می‌گوید:

آری.

آنگاه حضرت می‌فرماید:

آگاه باش که من این مجالس را دوست دارم، ولایت ما را زنده کنید، زیرا که هر کس در مجلسی بنشیند که در آن امر ولایت زنده شود، در آن روزی که دلها خواهند مرد دلش نمی‌میرد».

۱۰ - سوگواری در تمام خانه‌ها

ابن قولویه در کتاب «کامل الزیارات» روایت می‌کند که امام باقر علیه السلام فرمودند:

... «در روز عاشورا انسان باید برای امام حسین علیه السلام گریه و زاری کند و به اهل منزل خود دستور دهد که برای حضرتش گریه کنند و در خانه خود با اظهار ناراحتی برای آن حضرت سوگواری بپا سازد و در خانه‌های یکدیگر به منظور گریه کردن برای امام حسین علیه السلام به ملاقات همدیگر روند و در مصیبت امام حسین علیه السلام به یکدیگر تسلیت گویند، که اگر این کارها را بکنند من برای آنان ضمانت می‌کنم که خداوند ثواب دو هزار حج و عمره و شرکت نمودن در جنگی در رکاب رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه‌ی طاهرين عليهم السلام به او عطا فرماید».

۱۱ - تشویق زنان به اقامه سوگواری:

امام صادق علیه السلام مردم را تشویق می‌فرمایند که زنان هم در برگزاری ماتم برای امام حسین علیه السلام شرکت کنند و به گریه و زاری برای حضرتش پردازند.

در حدیث از حماد کوفیست که حضرت امام صادق علیه السلام به او فرمودند:

«به من رسیده است که نیمه شعبان از اطراف کوفه و جاهای دیگر کسانی کنار قبر امام حسین علیه السلام می‌آیند و زنانی برای حضرتش گریه می‌کنند، بعضی قرآن می‌خوانند، بعضی تاریخ می‌گویند، بعضی زاری می‌کنند و بعضی مرثیه می‌خوانند؟ به حضرت گفتم:

بله چنین است و من خودم اینها را که می‌فرمائید دیده‌ام، حضرت فرمود:

شکر خدای را که در میان شیعیان کسانی را قرار داده است که به سراغ ما می‌آیند و به مداحی و مرثیه خوانی ما می‌پردازند».

نظر کاشف الغطاء الکبیر

مرحوم علامه شیخ جعفر کاشف الغطاء در کتاب «کشف الغطاء» خود می‌فرماید:

«اما بعضی از اعمال که مربوط به دین است و دلیل خاصی بر آن نیست، خالی از این نیست که بتوان آنها را وارد ادله عامه نمود و با انجام دادن این کارها انسان قصد موافقت از جهتی داشته باشد، نه از جهت خاص تا آنجا که می‌فرماید:

همانگونه که در مقام عزاداری امام حسین علیه السلام می‌بینیم طبل اعلام می‌زنند یا سنج می‌زنند یا صورتهایی به منظور شبیه خوانی درست می‌کنند، یا به صورت و سینه‌ی خود می‌زنند تا گریه و زاری بیشتری انجام دهند» (۶)

شیخ خضر بن شلال تأیید می‌کند:

شیخ خضر از شاگردان مرحوم کاشف الغطاء کبیر است، که صاحب الدررینه درباره‌ی او نقل می‌کند که: امیر المؤمنین علیه السلام را در خواب می‌بیند، حضرت قلمی به دست او می‌دهند، وقتی از خواب بیدار می‌شود همان قلم را در دست خود مشاهده می‌کند و با آن قلم کتاب «ابواب الجنان» را می‌نویسد که در این کتاب گفته است:

«آنچه که از مجموع روایات بر می‌آید، از آن جمله روایاتی که در مورد زیارت حسین مظلوم علیه السلام حتی با ترس جانی، رسیده است، این که به سر و سینه زدن و جزع و زاری نمودن برای امام حسین علیه السلام به هر شکلی که باشد حتی اگر بدانند که در دم

خواهد مرد جایز است.

(۷)

سخنان دانشمندان خارجی درباره‌ی امام حسین علیه السلام

۱ - گاندی - مصلح بزرگ هند - می‌گوید:

«من برای مردم هند چیز تازه‌ای نیاورده‌ام، فقط نتیجه‌ای را که از مطالعات و تحقیقاتم درباره‌ی تاریخ زندگی قهرمانان کربلا به دست آورده بودم، ارمغان ملت هند کردم.»

«اگر بخواهیم هند را نجات دهیم، واجب است همان راهی را بپیماییم که حسین بن علی علیه السلام پیمود». (۸ ...)

در جای دیگری آمده است که او می‌گوید:

«من زندگی امام حسین علیه السلام آن شهید بزرگ اسلام را به دقت خوانده‌ام و توجه کافی به صفحات کربلا نموده‌ام و بر من روشن شده است که اگر هندوستان بخواهد یک کشور پیروز گردد، بایستی از سرمشق امام حسین علیه السلام پیروی کند». (۹)

۲ - ماریین آلمانی می‌گوید:

«پیروان وجدان اگر با نظر دقیق، اوضاع و احوال آن دوره و پیشرفت مقاصد بنی‌امیه و وضع سلطنت و دشمنی و عداوت آنها را با حق و حقیقت بنگرند، بدون تأمل تصدیق خواهند کرد که حسین علیه السلام با قربانی کردن عزیزترین افراد خود و با اثبات مظلومیت و حقانیت خود، به دنیا درس فداکاری و جانبازی آموخت و نام اسلام و اسلامیان را در تاریخ ثبت و در عالم بلند آوازه ساخت.»

«و اگر چنین حادثه‌ی جانگدازی پیش نیامده بود، قطعاً اسلام به حالت کنونی باقی نمی‌ماند و ممکن بود یکباره اسلام و اسلامیان محو و نابود گردند». (۱۰ ...)

.....

۳ - توماس (کارلایل) (Carlyle Thomas) - موزخ مشهور انگلیسی - می‌نویسد:

«بهترین درسی که از تراژدی کربلا- می‌گیریم آن است که حسین علیه السلام و یارانش ایمان استوار به خدا داشتند، آنها با عمل خود روشن کردند که تفوق عددی در جایی که حق با باطل روبرو می‌شود اهمیتی ندارد، پیروزی حسین علیه السلام با وجود اقلیتی که داشت باعث شگفتی من است». (۱۱)

دانشمند معاصر مسیحی «انطوان بارا» کتاب «الحسین فی الفكر المسیحی» را متواضعانه به آستان آن جناب تقدیم نموده است.

امام حسین علیه السلام تنها در محدوده‌ی عصر خویش مشعل هدایت و کشتی نجات نبوده، بلکه در طول قرون و اعصار، توده‌های فراوانی را به سوی خود جلب کرده، که به شاهراه هدایت رهنمون شده‌اند، یک نمونه آن دانشمند معاصر است که کتاب «شعیعی الحسین» را در مورد کیفیت هدایت یافتنش به آیین حق، در پرتو بررسی تاریخ عاشورا به رشته‌ی تحریر در آورده است.

۴ - ناپلئون بناپارت (Napoléon Bonaparte) می‌گوید:

«ما اگر وقتی امری اجتماعی یا سیاسی داشته باشیم، باید دهها هزار کارت چاپ کرده و با زحماتی توسط نفراتی آن کارتها را به اشخاص داده، تازه از ده هزار نفرشان، هزار نفر حاضر می‌شوند و امر ناتمام می‌ماند، لکن این مسلمان و شیعیان با نصب یک پرچم

سیاه درب یک خانه که می‌گویند می‌خواهیم برای حسین عَلَیْهِ السَّلَام عزیزمان گریه کنیم، دهها هزار نفرشان در ظرف دو ساعت در مجلس جمع می‌شوند و تمام مسائل اجتماعی و سیاسی و مذهبی خویش را در آن مجلس، حل و فصل می‌نمایند. (۱۲)

۵ - لیاقت علیخان گوید:

این روز (عاشورا) برای مسلمانان در سراسر جهان، معنایی بزرگ دارد. این روز یکی از حزن‌آورترین و تراژیک‌ترین وقایع اسلام اتفاق افتاد. شهادت حضرت امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام در عین حزن‌آور بودن، نشانه‌ی فتح نهایی روح واقعی اسلام بود، زیرا تسلیم کامل به اراده‌ی الهی به شمار می‌رفت. شهادت یکی از عظیم‌ترین پیروان اسلام، مَثَل درخشانده و پایدار برای همه‌ی ما است. این حرکت به ما می‌آموزد که اشکال و خطرات هر چه باشد، نبایستی از راه حقیقت و عدالت منحرف شد (۱۳)

۶ - دکتر ژورف فرانسوی گوید:

امروزه در هیچ جای جهان، حتی برای نمونه، نمی‌توان یافت که دو یا سه نفر شیعه آنجا باشند و عزاداری بپا نکنند. در «بندر مارسیل» عربی را دیدم که پیرو مذهب تشیع بود و گویا تابعیت بحرین را داشت، در مهمانخانه‌ی جنب اتاق من مسکن داشت، در روز عاشورای حسین عَلَیْهِ السَّلَام به تنهایی احوالات حسین عَلَیْهِ السَّلَام را می‌خواند و گریه می‌کرد و سپس مقداری آش که با شکر و برنج تهیه نموده بود، بین فقرا تقسیم می‌نمود. (۱۴)

.....

انتقاد ماربین آلمانی از نسبت جنون دادن به عزاداران عاشورا

۷ - دکتر ماربین آلمانی گوید:

بعضی مَوْرُخین به علت نداشتن اطلاع بر کمیت و کیفیت سوگواری و رواج آن، سخنانی بدون علم گفته‌اند و عزاداران و پیروان حسین عَلَیْهِ السَّلَام را به دیوانگی توصیف کرده‌اند و ابداً از تغییرات و دگرگونی‌هایی که همین عزاداران در اسلام به وجود آورده، خبر ندارند و نهضت‌ها و هیجان مذهبی و حس سیاسی که از فرقه‌ی شیعه از بر پایی این عزاداری‌ها پیدا شده مثل آن از هیچ گروهی و قومی دیده نشده است.

... و وقتی که ما مُبَلِّغین و مُبَشِّرین خودمان را با همه‌ی خرج و قدرت و ثروت که در اختیار آنان گذاشته می‌شود، با فرقه‌ی شیعه مقایسه می‌کنیم، می‌بینیم که مُبَلِّغین و دعوت‌کنندگان ما به قدر ده یک فرقه‌ی شیعه پیشرفت نکرده‌اند، اگر چه بزرگان دین ما نیز مردم را با ذکر مصائب حضرت مسیح عَلَیْهِ السَّلَام محزون و اندوهناک می‌کنند، ولی نه به شکل مراسم پیروان حسین عَلَیْهِ السَّلَام. ممکن است که علتش آن باشد که مصائب مسیح عَلَیْهِ السَّلَام در برابر مصائب امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام به آن درجه مؤثر و دردآور نباشد، بنا بر این وظیفه‌ی مَوْرُخین ما اینست که به حقایق رسوم و عادات دیگر اطلاع پیدا کنند و آنان را نسبت به جنون ندهند. سپس می‌افزاید:

ما اروپایی‌ها به مجرد این که حرکتی را ظاهراً از مراسم ملی و مذهب گروهی دیدیم که مخالف عادت ماست، او را نسبت جنون و وحشی‌گری می‌دهیم و ما غافل هستیم از این که اگر به این اعمال رسیدگی کنیم، می‌بینیم که آن مراسم عقلاییست، هم چنان که آن را در همین فرقه‌ی شیعه مشاهده می‌کنیم و در این گروه با بهترین وجه آن را می‌بینیم و آنچه بر ما لازم است آن است که ما به حقیقت و رمز عادت‌ها و تقلیدهای هر گروهی نظر کنیم و گر نه اهل آسیا نیز بسیاری از عادات ما را

زشت می‌دانند و بعضی از حرکات ما را منافی و مخالف آداب می‌شمارند و نداشتن تهذیب و انسانیت بلکه وحشیّت اسم می‌گذارند. (۱۵)

۸ - محمد علی جناح می‌گوید:

هیچ نمونه‌ای از شجاعت بهتر از آنکه امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام از لحاظ فداکاری و تَهَوُّر نشان داد در عالم پیدا نمی‌شود، به عقیده‌ی من تمام مسلمین باید از سرمشق این شهیدی که خود را در سرزمین عراق قربان کرد پیروی نمایند. (۱۶)

۹ - پورشوئامداس توندون حسین عَلَیْهِ السَّلَام را می‌ستاید:

شهادت امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام از همان زمان که طفلی بیش نبودم در من تأثیر عمیق و حزن آوری می‌بخشید من اهمیت بر پا داشتن این خاطره‌ی بزرگ تاریخی را می‌دانم این فداکاریهای عالم از قبیل شهادت امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام سطح بشریت را ارتقاء بخشیده است و خاطره آن شایسته است همیشه بماند و یاد آوری شود. (۱۷)

۱۰ - اثر نهضت حسین عَلَیْهِ السَّلَام از نظر گیون مَوْرَخ مشهور

گیون می‌گوید:

در طی قرون آینده بشریت و در سرزمینهای مختلف شرح صحنه حزن آور مرگ حسین عَلَیْهِ السَّلَام موجب بیداری قلب خودسرتترین قارئین خواهد شد.

چارلز دیکنس (Charles John Huffam Dickens) درباره‌ی نهضت حسین عَلَیْهِ السَّلَام این گونه می‌گوید:
اگر منظور امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام جنگ در راه خواسته‌های دنیایی خود بود من نمی‌فهمم چرا خواهران و زنان و اطفالش به همراه او بودند، سپس عقل چنین حکم می‌نماید که او فقط به خاطر اسلام فداکاری خویش را انجام داد. (۱۸)

۱۱ - ادوارد براون (Edward Granville Browne) می‌گوید:

«آیا اقلیتی پیدا می‌شود که وقتی درباره‌ی کربلا سخن می‌شنود آغشته با حزن و الم نگردد، حتی غیر مسلمانان نیز نمی‌توانند پاکی روح را که این جنگ اسلامی در تحت لوای آن انجام گرفت انکار کنند». (۱۹)

۱۲ - فردریک جمس می‌گوید:

«درس امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام و هر قهرمان شهید دیگری اینست که در دنیا اصول ابدی عدالت و ترحم و محبت وجود دارد که تغییر ناپذیرند و همچنین می‌رساند که هر گاه کسی برای این صفات جدی مفارقت کند و بشر در راه آن پا فشاری نماید آن اصول همیشه در دنیا باقی و پایدار خواهد ماند». (۲۰)

۱۳ - ل. م. بوید

ل. م. بوید می‌گوید:

«در طی قرون افراد بشر همیشه جرأت و پردلی و عظمت روح بزرگی قلب و شهامت روانی را دوست داشته‌اند و در همی نهاست

که آزادی و عدالت هرگز به نیروی ظلم و فساد تسلیم نمی‌شود این بود شهادت و این بود عظمت امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام و من مسرورم که با کسانی که این فداکاری عظیم را از جان و دل ثنا می‌گویند شرکت کرده‌ام هر چند که ۱۳۰۰ سال از تاریخ آن گذشته است (۲۱)

۱۴ – واشینگتن ایروینگ (Washington Irving) مُورَخ آمریکایی

«برای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام ممکن بود که زندگی خود را با تسلیم شدن اراده‌ی یزید نجات دهد، لیکن مسؤولیت پیشوا و نهضت بخش اسلام اجازه نمی‌داد که او یزید را به عنوان صاحب خلافت بشناسد او به زودی خود را قبول هر ناراحتی و فشاری به منظور رها ساختن اسلام از چنگال بنی‌امیه آماده ساخت، در زیر آفتاب سوزان سرزمین خشک و در روی ریگهای تفتیده عربستان روح حسین عَلَیْهِ السَّلَام ثنا ناپذیر است، ای پهلوان و ای نمونه‌ی شجاعت و ای شهسوار من ای حسین! (۲۲)

۱۵ – توماس ماساریک می‌گوید:

«گر چه کشیشان ما هم از ذکر مصائب حضرت مسیح عَلَیْهِ السَّلَام مردم را متأثر می‌سازند، ولی آن شور و هیجانی که در پیروان حسین عَلَیْهِ السَّلَام یافت می‌شود در پیروان مسیح یافت نخواهد شد و گویا سبب این باشد که مصائب مسیح در برابر مصائب حسین عَلَیْهِ السَّلَام مانند پر کاهیست در مقابل یک کوه عظیم بیکر». (۲۳)

۱۶ – موریس دوکبری (اروپایی) می‌گوید:

«اگر مُورَخین ما حقیقت این روز را می‌دانستند و درک می‌کردند که عاشورا چه روزیست این عزاداری را محبوبانه نمی‌پنداشتند؛ زیرا پیروان حسین عَلَیْهِ السَّلَام به واسطه عزاداری حسین عَلَیْهِ السَّلَام می‌دانند که پستی و زبردستی و استعمار و استثمار را نباید قبول کنند؛ زیرا شعار پیشرو و آقای آنها ندادن تن به زیر ظلم و ستم بود. قدری تعمق و بررسی در مجالس عزاداری حسین عَلَیْهِ السَّلَام که چه نکات دقیق حیات بخشی مطرح می‌شود و در معنی می‌آموزند که حسین عَلَیْهِ السَّلَام برای شرف و ناموس و بزرگی مقام و مرتبه اسلام، از جان و مال و فرزند گذشت و زیر بار استعمار و ماجراجویی یزید نرفت. پس بیایید ما هم شیوه‌ی او را سرمشق قرار داده از زیر دستی یزیدیان نوعی (بیگانگان) خلاصی می‌یابیم و مرگ با عزت را بر زندگی با ذلت ترجیح دهیم؛ زیرا مرگ با عزت و شرافت بهتر از زندگی با ذلت است، اینست تعالیم عالیه اسلام. مسلم است ملتی که از گهواره تا گور تعلیماتش چنین است، دارای چه مقام و رتبه‌ایست، دارای هر گونه شرافت و افتخاریست، همه سرباز حقیقی عزت و شرافتند». (۲۴)

۱۷ – جیوانی یاکابو کازانو می‌گوید:

«روحیه بنی‌امیه، ترکیبی از طمع بی‌اندازه در ثروت اندوزی و علاقه به کشورگشایی به خاطر غارت بود». (۲۵)

۱۸ – ادوارد گیبون (Edward Gibbon)

مُورَخ انگلیسی ولادت ۱۷۳۷ و فوت ۱۷۹۴ میلادی «تاریخ نزول و سقوط امپراتوری روم» می‌باشد.

می گوید:

در زمان و محیط دور، صحنه غم انگیز مرگ حسین عَلَیْهِ السَّلَام احساسات خونسردترین خواننده را هم بیدار می کند (۲۶)

هم او می گوید:

با آنکه مدتی از واقعه کربلا گذشته و ما هم با صاحب واقعه هم وطن نیستیم، مع ذلک مشقات و مشکلاتی که حضرت حسین عَلَیْهِ السَّلَام تحمل نموده،

احساسات سنگین دل‌ترین خواننده را بر می‌انگیزد، چند آنکه یک نوع عطوفت و مهربانی نسبت به آن حضرت در خود می‌یابد.

(۲۷)

۱۹ - مارس‌لین

در مورد چگونگی نامه نوشتن و احترام اهل کوفه به امام چنین گفت:

«تمام کسانی که در آن مجمع حضور داشتند، نامه را امضا کردند و شاید منظورش این بود که نام آنها در نامه نوشته شد چون در آن دوره در شرق رسم نبود اشخاص بعد از نوشتن نامه آن را امضاء کنند بلکه در آغاز نامه، اسم خود را ذکر کردند و نامه‌ای که در آن مجلس نوشته شد به زبان عربی تحریر گردید و چون مرتبه حسین عَلَیْهِ السَّلَام خیلی برتر از سلیمان بن صُرَد خزاعی بود، لذا وی نام حسین عَلَیْهِ السَّلَام را جلوتر از اسم خود ذکر کرد. سلیمان بن صُرَد خزاعی تقاضاهای مردم کوفه را در آن نامه گنجانید و اسامی کسانی را که در آن مجمع حضور داشتند نوشت.» (۲۸)

۲۰ - گابریل انگری (اندیشمند فرانسوی):

آرامگاه حسین عَلَیْهِ السَّلَام در کربلاء، بعد از کعبه، بدون تردید زیارتگاه مسلمانان است ... جنایت کربلا وحشت انگیز و غیر انسانی بود. (۲۹)

۲۱ - چارلز دیکنس (Charles John Huffam Dickens)

نویسنده انگلیسی ولادت لاندپورت ۱۸۱۲ - فوت ۱۸۷۰ میلادی نویسنده‌ی واقع بین و اجتماعی.

از جمله آثار او: اولیور تویست (Oliver Twist) و ... وی در شرح و وصف همه چیز دقیق است مخصوصاً در تجسم حالات کودکان نبوغی دارد. (۳۰)

می گوید:

اگر منظور امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام جنگ در راه خواسته‌های دنیایی بود، من نمی‌فهمم چرا خواهران و زنان و اطفالش به همراه او بودند؟

پس عقل چنین حکم می‌نماید که او فقط به خاطر اسلام فداکاری خویش را انجام داد. (۳۱)

۲۲ - جستیس آ. راسل

شاعر بزرگ انگلیسی در مرثیه امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام گفت:

«آنها دشمنان سر مبارک او (حسین عَلَیْهِ السَّلَام) را بالا نگاه داشتند. دهان مبارکش را با شلاقهای خود نواختند «ای دهانی که هنگام طفولیت فروهشته بر لب پیامبر بوده‌ای»، ای بدنی که زیر ستوران خوار شدی، این همان بدن پاکی بود که بینندگان را مسحور

می‌کرد، خونی که از رگهای مبارکت بیرون ریخته و خشک شده معجونی آسمانی است که تاکنون هیچ سم اسبی با چنین رنگ الهی رنگین نشده است.

ای زمین برهنه و بایر کربلا که در روی تو نه علفیست و نه چمنی، برای ابد آهنگ حزن و آه بر تو پوشیده است. چون که در سرزمین تو بدن پاره مقدس پسر فاطمه سلام الله علیها افتاده است که روح خویش را به خدا تقدیم کرد». (۳۲)

۲۳ - سر ویلیام مویر (William Muir) (مُورَخ انگلیسی):

«فاجعه کربلا نه تنها مقدرات خلافت، بلکه مقدرات ممالک اسلامی را تعیین کرد. کیست که آن عزاداری پر شور و هیجان را ببیند و بداند که هر سال مسلمین کلیه کشورهای جهان چگونه از شام تا بامداد سینه می‌کوبند و با آهنگ موزون و محزون خود بی آنکه خسته شوند مجنون وار فریاد می‌زنند:

حسین! حسین! حسین و حربه برنده و شمشیر دو دمی را که سلسله‌ی بنی‌امیه بدست دشمنان خود داده است تشخیص ندهد». (۳۳)

۲۴ - کاپتین. ه. نیبلیت. ج. پ:

«آن شب هنگامی که آتش اردوها در اطراف او در بیابان برق می‌زد پیروان خویش را به اطراف خود جمع کرد و طی یک سخنرانی طولانی و قلب نواز با آنها سخن گفت، آنها را از وحشت‌های روز بعد آگاه ساخت و فرمود:

یقیناً قتل عام انجام خواهد شد و کسانی که با من بمانند شهید خواهند گردید. سپس عمل بسیار زیبایی انجام داد که نشانه‌ی آگاهی کامل او از ضعف بشری و قدرت روح فداکاری وی و علامت قلب رؤوف آن بزرگوار بود.

تمام چراغهای اردو را خاموش کرد و سپس به پیروان خود گفت:

که هر کس جرات و قلب ایستادگی و شهادت را در خود نمی‌بیند در تاریکی به طور ناشناس و بدون خجالت برود. صبح عاشورا در حالی که ابرهای ارغوانی در آسمان شرق جمع می‌شد ۷۱ نفر با ایمان دور امام را گرفتند و همگی آماده شهادت بودند». (۳۴)

۲۵ - مختار ثقفی:

قسم به خدا اگر سه چهارم مردم قریش (دشمنان امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام) را بکشم حق یکی از انگشتان امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام ادا نشده است (۳۵)

۲۶ - محمد زغلول پاشا:

در مصر، در تکیه ایرانیان می‌گوید:

حسین عَلَیْهِ السَّلَام در این کار، به واجب دینی و سیاسی خود قیام کرده و این گونه مجالس عزاداری، روح شهامت را در مردم پرورش می‌دهد و مایه‌ی قوت اراده‌ی آنها در راه حق و حقیقت می‌گردد. (۳۶)

۲۷ - فغانی شاعر سنی:

خطاب به غزالی می‌گوید:

بر چنین کس نکنی لعنت و شرمت بادا

لعن الله یزید و علی آل یزید (۳۷)

۲۸ - العبدی (مفتی موصل):

می گوید:

فاجعه‌ی کربلا در تاریخ بشر نادره‌ای است؛ همچنان که مسبین آن نیز نادره‌اند.

...حسین بن علی عَلَیْهِ السَّلَام سنت دفاع از حق مظلوم و مصالح را بنا بر فرمان خداوند در قرآن به زبان پیغمبر اکرم وظیفه‌ی خویش دید و از اقدام به آن تسامحی نورزید. هستی خود را در آن قربانگاه بزرگ فدا کرد و بدین سبب نزد پروردگار، «سرور شهیدان» محسوب شد و در تاریخ ایام، «پیشوای اصلاح طلبان» به شمار رفت. آری به آنچه خواسته بود و بلکه برتر از آن، کامیاب گردید. (۳۸)

و هم او می گوید:

کشته شدن حسین عَلَیْهِ السَّلَام بر خورد به ریشه اسلام نموده است و فراموش نمی‌گردد. (۳۹)

۲۹ - یاسر عرفات:

با این که از پیروان اهل تسنن است:

محض ابراز ارادت به آستان اعظم المجاهدین حسین بن علی به کربلا رفته بود، در مقابل ضریح مقدسش ایستاد و گفته بود: سلام بر تو ای پدر شهیدان، تو بودی که درس قیام و نهضت را بر علیه ظلم به جهانیان دادی و هم امروز نهضتها و قیام مردم مسلمان فلسطین بر ضد استعمار و صهیونیسم و اسرائیل غاصب از قیام خونین تو و یاران تو الهام می‌گیرد. سلام بر تو ای شهید در راه حق و آزادی. (۴۰)

۳۰ - عباس محمود عقاد مصری:

در صفحات تاریخ ملل کمتر درس عبرتی مانند آنچه از اوراق واقعه خونین کربلا به دست آمده می‌توان یافت و این جنبش حسینی بی‌نظیرترین جنبش‌های تاریخیست که در زمینه نهضت‌های سیاسی و دینی در دنیا پدیدار شده است (۴۱)

سیری در سیره‌ی عزاداران عالمان ر بانی**۱ - آیت الله العظمی بهجت (دامت برکاته):**

گریه بر سیدالشهداء عَلَیْهِ السَّلَام بالاتر از نماز شب است.

۲ - آیت الله العظمی گلپایگانی (رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ):

دل‌م می‌خواهد نام مرا هم جزء روضه‌خوانهای حضرت سیدالشهداء عَلَیْهِ السَّلَام ثبت نمایند.

۳ - آیت الله العظمی شیخ عبدالکریم حائری (رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ):

روضه‌خوانی و گریه بر سیدالشهداء عَلَیْهِ السَّلَام عمل مستحبیست که هزار واجب در آن است.

۴ - امام خمینی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ):

الآن ۱۴۰۰ سال است که با این منبرها، روضه‌ها و مصیبت‌ها ما را حفظ کرده‌اند.

۵ - آیت الله العظمی بهاء الدینی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ):

دستگاه امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام فوق فقه است؛ نباید به دستگاه امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام اهانت شود. این عزاداری‌ها احیاء کننده‌ی نماز و مساجد است.

۶ - آیت الله جوادی آملی (دامت برکاته):

عزاداری و پا برهنه شدن و آن شور حسینی، مایه‌ی شرف و سرمایه‌ی این مملکت است. کشور را این شور نجات داد.

۷ - آیت الله العظمی بروجردی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ):

ثلث مال بنده به مصرف روضه‌خوانی سیدالشهداء عَلَیْهِ السَّلَام و سایر ائمه هدی عَلَیْهِمُ السَّلَام برسد.

۸ - علامه طباطبایی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ):

هیچ کس به هیچ مرحله‌ای از معنویت نرسید مگر در حرم مطهر امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام و یا در توسل به آن حضرت.

۹ - آیت الله شاه آبادی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ):

محال است سالک، سیر و سلوک کند و به جایی برسد مگر از طریق خانم حضرت زهرا سلام الله علیها. برای حضرت سیدالشهداء عَلَیْهِ السَّلَام و دو ماه (محرم و صفر) را سیاه پوشید.

۱۰ - بانو مجتهده امین (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا):

من ابتدای سلوک نور حضرت زهرا سلام الله علیها را وقتی وارد مجلس روضه می‌شدم می‌دیدم.

۱۱ - کل احمد طهرانی:

گریه‌ی برای سیدالشهداء عَلَیْهِ السَّلَام مانند تیز آب است و لکه‌های آن گناهی را که با هیچ استغفاری پاک نمی‌شود شستشو داده و از بین می‌برد.

هر کس قطره‌ای خالصانه برای امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام گریه کند، خداوند درهای جهنم را تا ابد به روی او می‌بندد. (۴۲)

۱۲ - در بلاد غیر اسلامی حسین عزیز، جد بزرگوارش گریه کن ندارد.

در محرم الحرام ۱۳۹۹ هجری قمری زمانی که رهبر جهان اسلام، امام خمینی (ره) فرزند رشید اسلام، در پاریس به سر می‌برد، گویا نظر مبارکش همین بود که می‌فرمود:

«در بلاد غیر اسلامی حسین عزیز، جد بزرگوارش گریه کن ندارد». بدین سبب در منزل خود مجلس عزاداری پیا می‌دارد و در عزای جدش زار زار گریه می‌کند (۴۳)

۱۳ - شهید مطهری (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ):

روضه‌خوانی از مسلمات مذهب شیعه است (۴۴)

۱۴ - آیت الله العظمی بهجت (دامت برکاته):

هر که بخواند و قابل باشد نماز و روضه بیاید چیزهایی به دست می‌آورد. (۴۵)

۱۵ - آیت الله حاج شیخ عبدالله مامقانی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ):

به فرزندانش سفارش می‌کنند که: «تا جایی که لقمه نانی از گلویت پایین می‌رود، روضه‌خوانی در منزل را ترک نکنید». (۴۶)

۱۶ - آیت الله میر سید علی یتربی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ):

افتخار می‌کنم خاک پای روضه‌خوانها را سرمه‌ی چشم کنم. (۴۷)

۱۷ - آیت الله آخوند ملاعلی معصومی همدانی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ):

دوست دارم اسمم در ردیف نوکران امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام نوشته شود. (۴۸)

۱۸ - آیت الله گلپایگانی (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ):

روز عاشورا که توغ را وارد مجلس می‌کردند و نزدیک ایشان رسیدند، ایشان مقابل توغ آمده و سر توغ را می‌بوسیدند و به همه‌ی عزاداران دعا می‌کردند (۴۹)

پی‌نوشت

- (۱) - صحیح ترمذی ج ۲ ص ۳۰۷ و کَنْزُ الْعَمَالِ ج ۶ ص ۲۲۱ و فضائل الخمسه ج ۳ ص ۲۶۲ و مُسْتَدْرَكُ الصَّحِيحَيْنِ ج ۳ ص ۱۷۷ و أَسْدُ الْعَابَةِ ج ۲ ص ۱۹ و ص ۱۳۰
- (۲) - مانند مرحوم آیت الله مامقانی و همچنین صاحب کتاب «أَسْرَارُ الشَّهَادَةِ» تالیف مرحوم ملا آقا دربندی.
- (۳) - شعائر حسینی ص ۸ تا ۱۱
- (۴) - سوره حج آیه ۳۲
- (۵) - شعائر حسینی ص ۶۳
- (۶) - شعائر الحسینیة ص ۶۳ و ۶۴
- (۷) - حسین پیشوای انسانها ص ۳۰ به نقل از مجله‌ی الغری شماره ربیع الاول ۱۳۸۱ و سحاب رحمت ص ۲۷
- (۸) - شهید کربلا ج ۲ ص ۲۳۷

(۱۰) - حسین پیشوای انسانها ص ۳۸ و سحاب رحمت ص ۲۷

(۱۱) - شهید کربلا ج ۲ ص ۲۳۹ و حسین عَلَیْهِ السَّلَام پیشوای انسانها ص ۳۱ به نقل از مجله‌ی نور دانش سال دوم شماره سوم ص ۹۶ و سحاب رحمت ص ۲۸

(۱۲) - دفاع از حسین شهید ص ۴۷۶ و عاشورا ص ۱۱۳

(۱۳) - قیام حسینی ص ۹۳ و عاشورا ص ۱۱۴ و شهید کربلا ج ۲ ص ۲۳۷ و ۲۳۸

(۱۴) - درسی که حسین عَلَیْهِ السَّلَام به انسانها آموخت ص ۴۵۴، قیام حسینی ص ۱۱۴ و عاشورا ص ۱۱۴

(۱۵) - شهید کربلا ص ۴۳۱ و المجالس السنیة ص ۱۹۶ و عاشورا ص ۱۱۰

(۱۶) - شهید کربلا ج ۲ ص ۲۳۷

(۱۷) - شهید کربلاء ج ۲ ص ۲۳۸

(۱۸) - شهید کربلاء ج ۲ ص ۲۳۸

(۱۹) - شهید کربلا ج ۲ ص ۲۳۹

(۲۰) - شهید کربلا ج ۲ ص ۲۳۹

(۲۱) - شهید کربلا ج ۲ ص ۲۳۹

(۲۲) - شهید کربلا ج ۲ ص ۲۳۹ و ۲۴۰

(۲۳) - فرهنگ عاشورا ص ۲۸۰ و امام حسین از دیدگاه دانشمندان شرق ص ۴۰

(۲۴) - قیام امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام و یارانش ص ۲۰، امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام از دیدگاه دانشمندان شرق ص ۴۳ - ۴۴

(۲۵) - همان ص ۴۴ و امام علی عَلَیْهِ السَّلَام صدای عدالت انسانی ج ۵ ص ۲۱

(۲۶) - تشیع در مسیر تاریخ ص ۱۷۵

(۲۷) - فرهنگ عاشورا ص ۲۸۲

(۲۸) - امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام و ایران ص ۱۴

(۲۹) - امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام از دیدگاه دانشمندان شرق و غرب و اهل سنت ص ۱۸

(۳۰) - فرهنگ معین ج ۵ ص ۵۵۰

(۳۱) - درسی که حسین به انسانها آموخت ص ۴۴۱

(۳۲) - نور دانش، سال دوم ش ۲ ص ۹۷

(۳۳) - تاریخ ادبی ایران ج ۱ ص ۳۳۴

(۳۴) - نور دانش سال دوم ش ۳ ص ۹۶

(۳۵) - تاریخ طبری ج ۶ ص ۲۰۸

(۳۶) - فرهنگ عاشورا ص ۲۸۳

(۳۷) - ستاره درخشان شام ص ۹۷

(۳۸) - فرهنگ عاشورا ص ۲۸۳ -

(۳۹) - شیعه و زمامداران خود سر ص ۱۱۲

(۴۰) - علم و ایمان ج ۴ ص ۱۷۱ و امام حسین از دیدگاه دانشمندان شرق و غرب ص ۶۶

(۴۱) - مجموعه‌ی گلزار بی‌پایان ج ۳ ص ۳۷۶ و امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام از دیدگاه دانشمندان شرق و غرب ص ۵۹

- (۴۲) - این سخنان برگرفته از کتاب سیل اشک است.
- (۴۳) - عزاداری از دیدگاه مرجعیت شیعه ص ۲۶ و سیل اشک ص ۳۱
- (۴۴) - ده گفتار ص ۱۷۲ و سیل اشک ص ۳۳
- (۴۵) - فریادگر توحید ص ۱۷۵ و سیل اشک ص ۴۷
- (۴۶) - عزاداری سنتی شیعیان ج ۲ ص ۷۰۷ و سیل اشک ص ۶۱
- (۴۷) - سیل اشک ص ۶۲ و عزاداری سنتی شیعیان
- (۴۸) - همچو سلمان ص ۸۷ و سیل اشک ص ۶۳
- (۴۹) - عزاداری سنتی شیعیان ج ۲ ص ۱۴۲ و ۱۴۳ و سیل اشک ص ۷۵

اسناد و مدارک کتاب

- ۱ - قرآن کریم
- ۲ - عزاداری سنتی شیعیان
- ۳ - فریادگر توحید
- ۴ - عزاداری از دیدگاه مرجعیت شیعه
- ۵ - ده گفتار
- ۶ - شیعه و زمامداران خود
- ۷ - امام حسین عَلَیْهِ السَّلَام از دیدگاه دانشمندان شرق و غرب
- ۸ - شعائر الحسینیه
- ۹ - سحاب رحمت
- ۱۰ - دفاع از حسین شهید
- ۱۱ - شهید کربلا
- ۱۲ - عاشوراء
- ۱۳ - ستاره درخشان شام
- ۱۴ - مجله نور دانش
- ۱۵ - تاریخ ادبی ایران
- ۱۶ - سیل اشک
- ۱۷ - همچو سلمان
- ۱۸ - مجموعه‌ی گلزار بی‌پایان
- ۱۹ - علم و ایمان
- ۲۰ - فرهنگ عاشورا
- ۲۱ - کَنْزُ الْعَمَالِ
- ۲۲ - درسی که حسین عَلَیْهِ السَّلَام به انسانها آموخت
- ۲۳ - أُسْدُ الْغَابَةِ

- ۲۴ - صحیح ترمذی
 ۲۵ - فضائل الخمسه
 ۲۶ - تاریخ طبری
 ۲۷ - مُسْتَدْرَك الصَّحِيحَيْن
 ۲۸ - تشیع در مسیر
 ۲۹ - قیام حسین عَلَیْهِ السَّلَام و یارانش
 ۳۰ - امام علی عَلَیْهِ السَّلَام صدای عدالت انسانی
 التماس دعا

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی) آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه‌های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه‌ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...
 د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزارهای تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه‌های ماهواره‌ای
 و) راه‌اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ‌گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)
 ز) طراحی سیستم‌های حسابداری، رسانه‌سازی، موبایل‌سازی، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...
 ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه‌های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش‌ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت‌کننده در جلسه
 ی) برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه عموم و دوره‌های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال
 دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج‌رمان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان
 تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶
 وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:
www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۱۱ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور
 کاربران ۲۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده‌ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی
 جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح‌های توسعه‌ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل
 و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه‌الله الاعظم عجل‌الله تعالی فرجه الشریف توفیق
 روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۰۵۳-۰۶۰۹
 به نام مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید
 ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام: - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده
 است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار
 شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است،
 هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی
 اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از
 پیروان ما را دارد، اما تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می‌دارد و با حجت‌های خدای متعال،
 خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی
 همه مردم را زنده کرده است!» یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش

از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

